

SLAKTIÐ

ráðslimir í Tórshavnar kommunu at kappast um hvør var skjótast at mjólka eini kúgv.

Tað gjordist tó ikki til nakað, tí Marín Katrína Frýdal var einasti býráðslimir, ið var til dystin fús. Í staðin bjóðaðu ymisk onnur fólk seg fram, so at kappingin kundi skipast, hóast býráðslimir hildu seg burtur.

Marna Frida Olsen harmast tó um, at tað yvirhøvur var nøkur kapping. Sambært henni sendir ein slík kapping ein fullkomiligan skeivan boðskap til børn, um hvussu djór skulu handfarast.

– Tað er kanska stuttligt at siggja fólk kappast, men djór eru ikki undirhald. Fyri eini kúgv er tað óvirðiligt at vera nýtt til eina mjólkikapping, og vit senda okkara børn ein heilt skeivan boðskap, slær Marna Frida Olsen fast.

Samanber við filmar

Ikki heilt óvæntað, so vóru tað nógv børn til staðar á Tórsgøtu hendan dagin, tá skipað varð fyri tiltakinum.

Tað eru eisini júst børnini, ið finga ein sentralan lut í kjakinum á sosialum

miðlum. Bæði tey sum vóru fyri og tey, ið mótmæltu, vísu á hvønn týðning tiltakið hevði fyri tey allarminstu.

Meðan tey, ið stuðlaðu tiltakinum vísu á, at tað er gott fyri børnini at siggja hvar kjøtið kemur frá, so tey ikki fáa eitt óveruligt tilknýti til kjøt, so mettu onnur, at slíkt als ikki er eignað til børn at hyggja eftir.

Marna Frida Olsen vísir á, at tað at kúgvinn varð skotin í Havnardali, er prógv um, at tað eru nøkur ting, ið eru ógvuslig at vísa fólki. Tí er spurningurin, um tað yvirhøvur var rætt at lata børn vera við til slaktið.

– Kúgvinn, ið varð flett, bleiv ikki dripin framman fyri fólki niðri í miðbýnum, tí fyrireikararnir hildu, tað kanska fór at vera ógvusligt. Har eru nevniliga nøkur mörk fyri, hvat er í ordan, og hvat ikki er í ordan, at vísa fyri børnum. Til dømis eru aldursmörk á filmar og telduspøl vegna harðskapur, og hetta av góðum grundum, sigur Marna Frida Olsen og heldur fram.

– Har er tó ikki semja

um akkurát hvar, hesi mörk skulu setast. Eiga sjálvt smábørn at siggja slakt, so tey vita, hvar kjøt kemur frá? Ella skulu børn vera gomul nokk til, at tey sjálvi kunnu taka eitt tilvitað val, um hetta er ein uppliving, tey ynskja?

Eitt positivt

Hóast Marna Frida Olsen sum heild er atfinningarsom mótmegis tiltakinum, so kann hon tó nevna okkurt gleðiligt við tí.

– Eitt positivt siggi eg við tiltakinum, og tað er, at fokus verður sett á matvørur av føroyskan uppruna. Tó hevði eg ynskt mær at sæð meira til føroyskt grønmeti, og meira upplýsing um fyriminirnar við at eta vegetariskt og veganskt. Fyri bæði djórini, umhvørvið og okkara egnu heilsu, er tað gott at eta minni kjøt og meira grønt, sigur Marna Frida Olsen.

hallur@socialurin.fo

Virða føroyingar skerpikjøt hægri enn djórini?

Hallur av Rana

– Eitt tiltak sum hetta vísir nokk so týðiliga, at djór, í øllum førum seyður og neyt, fyrst og fremst verða sædd og vird fyri teirra leiklut sum døgurðar.

Tað sigur Katla Heðinsdóttir, sum í løtuni er í holt við ein kandidat innan heimspeki, og hevur serligan stóran áhuga í djóraetikki.

Katla Heðinsdóttir vísir nevniliga á, at hóast føroyingar vanliga hugsa um døgurðamat, tá prátið fellur inn á neyt og seyð, so hava djórini eitt virði, ið flestu menniskju ikki geva sær far um.

– Hetta stendur í mót-søgn til tað, ið man annars kann siggja hesi djórini sum. Nevniliga sum tilvit-aðar verur, ið ikki fyrst og fremst liva fyri okkara skyld, men heldur fyri teirra egnu. Verur, sum kunnu uppliva gleði, sorg, nøgdsemi og nógvar aðrar kenslur í sinum lívi, og verur, sum eisini føla

ótta tá lív teirra er hótt. Í eini tíð, har tað hjá nógvum er møguligt at liva sitt egna lív uttan at taka lívið frá øðrum verum, er hetta vert at hugsa um, sigur Katla Heðinsdóttir.

Í sær sjálvum metir Katla Heðinsdóttir tó ikki, at tað er nakað galið við sjálvum tiltakinum, tá hugburðurin millum føroyingar til djór er tann, ið hann er.

– Eg meti ikki, at trupulleikin liggur í, at slaktið verður gjørt alment, men heldur í orsökunum fyri, at tað verður gjørt yvirhøvur. At djórini vera viðfarin sum verur, sum eru til fyri at skapa gleði fyri okkum á døgurðaborðinum, ella sum undirhaldsvirði í einari mjólkikapping, heldur enn sum havandi virði í sær sjálvum. Í einum tiltaki sum hesum kemur hetta bara eyka væl til sjóndar, sigur Katla Heðinsdóttir og leggur afturat.

– Man kann siga, at í einum samfelagi har matmentanin er so tengd at

Katla Heðinsdóttir

djórum, sum hon er í Føroyum, so gevur tað góða meining at man velur at vísa fyri almenninginum hvat faktiskt má til áðrenn tey kunnu fáa skerpikjøt uppá breyðið. Etiski spurningurin skal heldur setast við, um man virðir gleðina við skerpikjøtið hægri enn tey djórini, sum leggja kropp til – altso við sjálvum mátanum vit siggja uppá djór, og hvussu vit virða tey.

Sigert Patursson: – Vita ikki hvar kjøtið kemur frá

Sigert Patursson

– Tey eru summi í miðstaðarøkinum, sum ikki vita hvar kjøtið kemur frá. Tey hava ikki móguleika fyri at verða ein partur av landbúnaðinum, men leygardagin finga tey innlit, sigur Sigert Patursson, formaður í Bóndafelagnum.

Tað hendir meira enn so, at fólk í stórbýum verða skýrd fyri, at ikki hava samband við náttúruna. Tey halda, at maturin kemur úr kølidiskinum í matvøru-

handlunum, siga tey atfinningarsomu.

Tað er ikki so galið í Føroyum, men vit hava somu trupulleikar sum aðrastaðni.

– Tað er partvíst soleiðis í Havn. Tað eru nógvir føroyingar, sum hava rimiligt samband við jørðina, men tað eru eisini fólk, sum ikki hava móguleika fyri tí og tí ikki kenna til hagreiðing av kjøti. Tey finga leygardagin móguleika fyri at siggja tað, sigur Sigert Patursson,

formaður í Bóndafelagnum.

Hann heldur, at tiltakið leygardagin var av tí allar besta, tí soleiðis er veruleikin og eingin orsök er til at fjala tað.

– Soleiðis er tað í øllum teimum kendu býnum gjøgnum Evropa. Tað eru kjøtmarknaðir allastaðni og tað kann tað eisini vera í Føroyum, staðfestir Sigert Patursson.